

Sygnatura akt II C 345/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący sędzia Krzysztof Turbiński

Protokolant starszy sekretarz sądowy Sylwia Łoś

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2021 roku w Łodzi

sprawy z powództwa J. R.

przeciwko P. F.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9500 (dziewięć tysięcy pięćset) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 lipca 2020 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę (...) (dwa tysiące trzysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt II C 345/21

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 28 września 2020 roku J. R., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od P. F., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) kwoty 9.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 23 lipca 2020 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazano, że żądana kwota ma stanowić zwrot wpłaty dokonanej do rąk pracownika pozwanego M. B. w należącym do niego sklepie w dniu 10 czerwca 2018 roku na kocioł grzewczy. Kocioł miał zostać powodowi wydany w 2019 roku, lecz w umówionym terminie pozwany odmówił jego wydania, wobec czego powód odstąpił od umowy i zażądał wypłaty uiszczonej ceny. Pozwany, mimo wezwania, nie wypłacił wpłaconej przez powoda sumy pieniężnej.

(pozew k. 3-8, pełnomocnictwo k. 9)

Nakazem zapłaty z dnia 5 stycznia 2021 roku Referendarz sądowy uwzględnił w całości żądanie pozwu. Nakaz zapłaty doręczono pozwanemu w dniu 21 stycznia 2021 roku. W dniu 2 lutego 2021 roku pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości. Wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że ani powód, ani inna osoba działająca w jego imieniu, nie składała w sklepie prowadzonym przez pozwanego zamówienia na kocioł we wskazanym przez powoda czasie. Wskazał także, że jego pracownik M. B. nie był umocowany do zawierania umów w jego imieniu.

(nakaz zapłaty k. 30, elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 33, sprzeciw od nakazu zapłaty k. 34-37)

Wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty sprawa została skierowana do rozpoznania na zasadach ogólnych. W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Do zamknięcia rozprawy strony pozostały na swoich stanowiskach procesowych.

(zarządzenia k. 42, 43, odpowiedź na sprzeciw k. 47-51, protokół rozprawy k. 76v.)

Sąd ustalił:

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), w zakresie której dokonuje sprzedaży materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego.

(okoliczność bezsporna)

Siedzibą główną przedsiębiorstwa jest miejscowość B.. Pozwany prowadzi także sklep w Ł. przy ulicy (...).

(okoliczność bezsporna, nadto: zeznania pozwanego – protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 76-76v.)

Do końca 2018 roku pracownikiem pozwanego P. F. zatrudnionym na stanowisku handlowiec-sprzedawca był M. B..

(okoliczność bezsporna, nadto: zeznania świadka J. R. – protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 75-76)

W poniedziałek w dniu 11 czerwca 2018 roku, około godziny 7 rano, pomiędzy powodem a pozwanym, reprezentowanym przez pracownika M. B., w lokalu przy ul. (...) w Ł. doszło do zawarcia umowy sprzedaży kotła grzewczego (...) 25 KW z zasobnikiem 340 L. Powód uiścił za kocioł całą cenę w kwocie 9.500 zł, co zostało potwierdzone na pokwitowaniu własnoręcznym podpisem M. B., opatrzone datą (10 czerwca 2018 roku) oraz pieczętą pozwanego z oznaczoną siedzibą w B., nieużywaną w siedzibie przedsiębiorstwa zlokalizowanego przy ulicy (...) w Ł..

(zeznania świadka D. R. - protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku k. 73-74, zeznania powoda - protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 75-75v., zeznania pozwanego – protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 76-76v., dowód wpłaty k. 12)

W ramach wykonywania obowiązków zawodowych M. B. przyjeżdżał do firmy, w której pracuje powód. Kilka dni przed zawarciem umowy w siedzibie firmy, w której powód jest zatrudniony, między nim i M. B. doszło do rozmowy dotyczącej zakupu kotła grzewczego od firmy pozwanego. Powód miał zapłacić całą cenę kotła z góry z uwagi na zapewnienie M. B., że firma pozwanego będzie składała większe zamówienie na kotły, co umożliwi uzyskanie lepszej ceny. Kupiony przez powoda w dniu 11 czerwca 2018 roku kocioł grzewczy miał być zamontowany we wrześniu 2018 roku. Z uwagi na opóźnienie prac murarskich termin montażu przesunięto na wrzesień 2019 roku.

(zeznania powoda – protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 75-76, zeznania świadka D. R. protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 73-74)

Na początku 2019 roku pozwany rozwiązał z M. B. umowę o pracę za porozumieniem stron. Faktyczną przyczyną rozwiązania umowy były problemy alkoholowe M. B. i podejrzenia powoda względem niego dotyczące nierozliczania się z pieniędzy otrzymanych od klientów.

(zeznania świadka P. G. (1) protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku k. 74-75, zeznania pozwanego protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 76-77)

W dniu 13 lutego 2019 roku M. B. uznał względem pozwanego dług w wysokości 643.407,86 zł, na którą to kwotę składały się nierozliczone przez niego zaliczki pobrane od klientów na poczet zapłaty ceny za towary i niewpłacone do kasy firmy pozwanego ceny za wydane klientom towary, a także kwoty wynikające z niedoboru towarów w magazynie wydanych przez M. B., za które nie wpłynęła płatność a zarejestrowanych na firmę małżonki M. A. T. o nazwie (...) A. T. i nierozliczonych. Małżonka M. B. udzieliła poręczenia za zobowiązania męża w stosunku do pozwanego.

(oświadczenie o uznaniu długu k. 65-66, zestawienie zbiorcze wierzytelności k. 67)

Jeszcze przed uznaniem długu przez M. B. pozwany wykonywał na rzecz klientów usługi, mimo że M. B. nie rozliczył się z nim z przyjętych od klientów pieniędzy. Kwota ujęta w oświadczeniu o uznaniu długu została ustalona w oparciu o niezapłacone faktury i złożone zamówienia. Oświadczenie złożone przez M. B. nie obejmowało zamówienia złożonego przez powoda, z uwagi na brak potwierdzenia złożenia zamówienia w dokumentacji zgromadzonej przez pozwanego. Wobec pozwanego M. B. przyznał się do niewpłaconych do kasy pozwanego kwot pieniężnych wynikających z zamówień, na potwierdzenie których powód nie posiadał dokumentacji.

(zeznania pozwanego P. F. - protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku, k. 76-77)

W 2019 roku w domu powoda prace wykończeniowe wykonywała firma nazwie (...) prowadzona przez A. T. – małżonkę M. B.. Przedsiębiorstwo reprezentował M. B. i to na jego zlecenie podwykonawca miał instalować w domu powoda kocioł grzewczy we wrześniu 2019 roku. W okresie składania zamówienia u pozwanego na kocioł grzewczy, tj. w dniu 11 czerwca 2018 roku, powoda i M. B. nie łączyły żadne relacje rozliczeniowe.

Pod koniec sierpnia 2019 roku powód stracił kontakt z M. B.. Na skutek tego zdarzenia, we wrześniu 2019 roku powód i jego małżonka odbyli spotkanie z pozwanym w lokalu sklepu przy ulicy (...) w Ł. celem wyjaśnienia sprawy dotyczącej dostawy kotła. Pozwany odmówił wydania powodowi kotła, z uwagi na konieczność ustalenia faktu złożenia przez powoda zamówienia.

(zeznania świadka P. G. (2) - protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku k. 74-75, zeznania świadka D. R., zeznania powoda, zeznania pozwanego. dowód wpłaty k. 52)

Z uwagi na odmowę wydania zamówionego kotła powód złożył ustne oświadczenie woli o odstąpieniu od zawartej w dniu 11 czerwca 2018 roku umowy sprzedaży kotła grzewczego.

(okoliczność bezsporna)

Z uwagi na fakt, że powód pilnie potrzebował kotła grzewczego podczas ww spotkania z pozwanym we wrześniu 2019 roku zamówił u niego następny kocioł grzewczy i uiścił 1000 zł zaliczki – około 10% wartości urządzenia; kocioł został odebrany przez powoda (wraz innymi zakupionymi produktami), cena została w całości zapłacona przez powoda.

(zeznania świadka P. G. (2) - protokół rozprawy z dnia 21 lipca 2021 roku k. 74-75, zeznania świadka D. R., zeznania powoda, zeznania pozwanego. dowód wpłaty k. 52)

W dniu 7 lipca 2020 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 9.500 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pismo zostało odebrane przez pozwanego w dniu 15 lipca 2020 roku. Pismem datowanym na dzień 14 sierpnia 2020 roku pozwany odmówił uregulowania należności.

(wezwanie do zapłaty k. 13-15, potwierdzenie nadania k. 16, śledzenie przesyłki k. 17-18, pismo k. 18)

M. B. zmarł 21 lipca 2020 roku.

(zaświadczenie z systemu PESEL-SAD k. 54)

Sąd zważył:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości, a podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowiły art. 97 k.c. w zw. z art. 492¹ k.c. w zw. z art. 494 § 1 i § 2 k.c. W niniejszej sprawie powód dochodził zwrotu świadczenia wzajemnego w postaci uiszczonej ceny, którą miał zapłacić pozwanemu w wykonaniu umowy sprzedaży kotła grzewczego. Swoje roszczenie wywodził z faktu, że doszło do odstąpienia od wykonania tej umowy. Spór dotyczył faktu skutecznego zawarcia pomiędzy stronami umowy sprzedaży kotła grzewczego. Wobec wyników postępowania dowodowego, Sąd uznał, że pomiędzy stronami w rzeczywistości doszło do zawarcia w dniu 11 czerwca 2018 roku umowy sprzedaży kotła. Fakt ten został wykazany przez powoda nie tylko złożonym do akt sprawy dokumentem KP, lecz także zeznaniami

przesłuchanych w toku sprawy powoda oraz świadka D. R.. Powyżej dokonanej oceny nie zmieniła okoliczność opatrzenia pokwitowania wpłaty błędną datą oraz pieczętka z oznaczeniem siedziby głównej przedsiębiorstwa w B. zamiast pieczętka z oznaczeniem oddziału przy ul. (...) w Ł.. Wobec tego, że zapłata ceny miała miejsce w poniedziałek we wczesnych godzinach porannych, Sąd uznał, że oznaczenie daty jej uiszczenia na pokwitowaniu na dzień 10 czerwca 2018 roku (niedzielę) miało charakter omyłkowy. Sąd uznał także, że do zawarcia umowy doszło mimo użycia pieczętka wskazującej jego siedziby głównej. Należy wskazać, że pozwany w toku rozprawy potwierdził, że pieczętka, której odbicie widnieje na potwierdzeniu wpłaty dokonanej przez powoda, była jego pieczętką, używaną przy wykonywaniu przez niego działalności gospodarczej, lecz w siedzibie w B.. M. B., jako osoba zatrudniona przez pozwanego (czego pozwany nie kwestionował) miał swobodny dostęp do pieczętek używanych przez pozwanego w działalności gospodarczej. Nadto, wzór pieczętka umieszczonej na potwierdzeniu wpłaty pokrywał się ze wzorem pieczętka umieszczonym na sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty. W ocenie Sądu chybiony był zarzut pozwanego, zgłoszony w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że zatrudniony przez niego pracownik nie był osobą upoważniona do zawierania transakcji w jego imieniu, gdyż przepis art. 97 k.c. przewiduje dorozumiane pełnomocnictwo ustawowe. Jeżeli zakład pracy powierza swojemu pracownikowi stanowisko handlowca-sprzedawcy, z którym wiąże się przedstawianie ofert pozwanego, które może doprowadzić do zawarcia umowy, to należy uznać, że taki pracownik jest upoważniony do składania oświadczeń woli w imieniu tego zakładu, w sprawach objętych zakresem jego czynności. Artykuł 97 k.c. odnosi się do wszystkich osób, które mają faktyczną możliwość dokonywania czynności prawnych w obiektach przedsiębiorstwa i ma zastosowanie zawsze, gdy przedsiębiorstwo nie poinformowało w sposób wyraźny swoich klientów, o tym, że konkretne osoby czynne w jego lokalu nie są umocowane do zawierania umów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2003 r., IV CK 286/02, Legalis numer 81856). Sam fakt przebywania w lokalu przedsiębiorstwa jest jedną z okoliczności uzasadniających przypuszczenie racjonalnego uczestnika obrotu, że osoba tam działająca ma stosowne umocowanie. Wobec powyższego, należało uznać, że M. B. posiadał umocowanie do zawarcia w imieniu pozwanego umowy sprzedaży kotła grzewczego. Sąd uznał także, że faktu zawarcia umowy w lokalu przedsiębiorstwa nie przekreślała okoliczność, że powód i pracownik pozwanego M. B. w czasie poprzedzającym zawarcie umowy dokonywali ustaleń dotyczących jej treści. W ocenie Sądu wcześniejsze rozmowy pomiędzy powodem a M. B. nie stanowiły zawarcia umowy, nie zawierały bowiem zgodnych oświadczeń woli stron, lecz były one czynieniem ustaleń zmierzających do sfinalizowania kontraktu, które ostatecznie nastąpiło w dniu 11 czerwca 2017 roku. W toku procesu pozwany nie kwestionował twierdzeń powoda o złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy, jak również nie zaprzeczył twierdzeniu o złożonej odmowie wydania kotła, wobec czego stosownie do dyspozycji art. 230 k.p.c., na podstawie wyników całej rozprawy, Sąd uznał te fakty za przyznane. Na marginesie należy wskazać, że żadne z powyższych oświadczeń nie wymagało dla swojej ważności zachowania szczególnej formy, a zatem mogły być one skutecznie złożone także w formie ustnej. Wobec złożenia przez pozwanego oświadczenia o niewykonaniu zobowiązania materializacji uległy przesłanki określone w art. 492¹ k.c. umożliwiające złożenie powodowi oświadczenia o odstąpieniu od umowy bez wyznaczania dodatkowego terminu do jej wykonania. Skoro powód skorzystał z tej możliwości i dokonał skutecznego odstąpienia od umowy, a przekazana przez niego w dniu 11 czerwca 2018 roku kwota nie stanowiła zadatku w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, na podstawie art. 494 § 1 zd. 2 k.c. mógł on żądać zwrotu kwoty pieniężnej uiszczonej tytułem ceny zakupu kotła grzewczego. Wobec tego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9500 zł, uznając, że żądanie powoda jest w całości uzasadnione.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. § 1 § 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Przed wniesieniem pozwu pismem z dnia 7 lipca 2020 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty dochodzonej niniejszym powództwem. Pismo doręczono pozwanemu w dniu 15 lipca 2020 roku. Stąd, skoro dnia 22 lipca 2020 roku pozwany mógł spełnić świadczenie w odpowiedniej wysokości, początkową datę naliczania odsetek należało oznaczyć na dzień 23 lipca 2020 roku.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód ostał się ze swoim roszczeniem w całości, wobec czego pozwany winien jest zwrócić powodowi wszystkie poniesione przez niego koszty procesu w łącznej kwocie 3217 zł, na którą złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie adwokata w kwocie 1.800 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 października 2015

roku w sprawie opłat za czynności adwokackie – t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 500 zł tytułem opłaty od pozwu.